

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2015 M. GEGUŽĖS 27 D. NUTARIMO NR. 527 „DĖL PAPILDOMŲ GARANTIJŲ SOCIALIAI PAŽEIDŽIAMIEMS ELEKTROS ENERGIJOS VARTOTOJAMS TAIKymo TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO“ PROJEKTO (TAIS NR. 21-34215) DERINIMO PAŽYMA

Eil. Nr.	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai, kodėl neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies į suinteresuotos institucijos pastabas ir pasiūlymus
	Lietuvos savivaldybių asociacijos 2022-01-17 raštas Nr. (6)-SD-32	
1.	Siūlome apibrėžti pažeidžiamų elektros energijos vartotojų sąvoką. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymu (toliau – Įstatymas) yra teikiamos piniginės socialinės paramos rūšys: socialinė pašalpa, būsto šildymo išlaidų, geriamojo vandens išlaidų ir karšto vandens išlaidų kompensacijos. Taip pat Įstatymu yra suteikta teisė savivaldybės tarybos nustatyta tvarka teikti socialinę paramą kitais, šiame Įstatyme nenumatytais atvejais. Savivaldybės mano, jog Projekte turėtų būti nustatyta, kokios rūšies paramą gaunantys gyventojai yra laikomi pažeidžiamais elektros energijos vartotojais.	Neatsižvelgta Aprašo 2 punkte nurodoma, kad Apraše vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatyme ir Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatyme. Elektros energetikos įstatymo 2 straipsnio 94 punkte jau yra nustatyta, kas yra pažeidžiamas elektros energijos vartotojas, t. y. „buitinis vartotojas, kuris pats ir (ar) su juo bendrai gyvenantys asmenys gauna ir (ar) turi teisę gauti piniginę socialinę paramą pagal Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymą ir kuris šio įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka turi teisę naudotis pažeidžiamais vartotojams nustatytomis papildomomis garantijomis“, todėl papildomai Apraše netikslinga nustatyti, kokios rūšies paramą gaunantys gyventojai yra laikomi pažeidžiamais elektros energijos vartotojais, nes įgyvendinamajame teisės akte neturėtų būti pakartojamos aukštesnės galios teisės akto nuostatos.
	Vartotojų aljanso 2021-12-31 raštas Nr. RP-82	
2.	1. <u>Dėl punkto 3.1.</u> <i>3.1. pažeidžiami vartotojai turi teisę prijungiant prie elektros energijos skirstomųjų tinklų jų elektros įrenginius ar energijos kaupimo įrenginius elektros energijos skirstomųjų tinklų operatoriaus (toliau – skirstomųjų tinklų operatorius) patiriamas sąnaudas apmokėti Elektros energetikos įstatymo 67 straipsnio 7 dalies 1 ir 7 punktuose nustatyta tvarka;</i> Siūlymas: Minėto įstatymo 67 str. 7 d. 1 p. teigia, jog “pažeidžiami vartotojai apmoka 20 procentų skirstomųjų tinklų operatoriaus sąnaudų arba moka pagal šį dydį apskaičiuotą Tarybos patvirtintą įkainį”. Toks reguliavimas, kartu su 67 straipsnio tos pačios dalies 7 punkto nuostatomis, reikšmingai	Neatsižvelgta Pasiūlymas nesusijęs su Aprašo keitimo tikslu – patikslinti pažeidžiamais elektros energijos vartotojams taikomų papildomų garantijų įgyvendinimo tvarką, atsižvelgiant į 2022 m. sausio 1 d. įsigaliojusias 2021 m. lapkričio 11 d. Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-627 nuostatas ir kitas galiojančias Elektros energetikos įstatymo nuostatas. Atkreiptinas dėmesys, kad teisės normos turi derėti tarpusavyje, žemesnės galios teisės aktai neturi prieštarauti aukštesnės galios teisės aktams. Įstatymų įgyvendinamieji teisės aktai (šiuo atveju Aprašas) negali pakeisti paties įstatymo (šiuo atveju Elektros energetikos įstatymo) ir sukurti naujų bendro pobūdžio taisyklių, kurios savo galia konkuruotų su įstatymo normomis, taip pat negali praplėsti ar susiaurinti įstatymuose numatyto

<p>palengvina dalies energetinį skurdą patiriančių vartotojų dalį, tačiau mes laikome Lietuvoje naudojamą “pažeidžiamų vartotojų” apibrėžimą pernelyg siauru. Vartotojų aljansas siūlo apibrėžti pažeidžiamų vartotojų sąvoką panaudojant ES finansuojamo Horizon 2020 programos STEP projekto rekomendacijas (žr. 1 priedą šiame dokumente: https://www.stepenergy.eu/wp-content/uploads/2020/08/Policy_Recommendations_1st_set_D6.3_final.pdf, 15-16 psl.). Siejant pažeidžiamo vartotojo sąvoką tik su piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams tvarka prarandami būsto kokybės (energetinio efektyvumo), energijos vartojimo sąlygų (turimų elektros prietaisų, šildymo/vėsinimo sistemų būklės ir kt.), energijos išlaidų dalies bendrose namų ūkio išlaidose aspektai. Mūsų rekomendacija – taikyti energetinio skurdo apibrėžimui plačią, visa apimančią sampratą, ne ribojančią energetinį skurdą galimai patiriančių asmenų ratą (ir jo tikrai nesutapatinant su piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams teisės aktuose esančia samprata), o praplečiančią tą ratą atsižvelgiant į aukščiau minėtus aspektus.</p> <p>Šio tvarkos aprašo kontekste galima padaryti išlygą, kad pažeidžiami elektros energijos vartotojai, kaip jie apibrėžti Elektros energetikos įstatyme nustatyta tvarka, o taip pat energetinio skurdo (nepritekliaus) rizikos zonoje esantys vartotojai (ši apibrėžimą pateikiant per įstatymo papildymo iniciatyvą) laikomi turintys lygias garantijas.</p>	<p>teisinio reguliavimo.</p> <p>Vartotojų aljanso pateiktas pasiūlymas dėl pažeidžiamo elektros energijos vartotojo apibrėžties išplėtimo (pakeitimo) bus vertinamas, kai Energetikos ministerija kompleksiskai peržiūrės priemones (pirmiausiai įstatyminio lygmens priemones) dėl energetinį skurdą patiriančių vartotojų mažinimo.</p>
<p>3. <u>2. Dėl punkto 3.2.</u> <i>3.2. pažeidžiami vartotojai turi Elektros energetikos įstatymo 52 straipsnio 2 dalyje nustatytas papildomas garantijas;</i> Siūlymas: Vertiname įstatyme numatytas papildomas garantijas kaip pakankamas ir reikšmingas. Kita vertus, Vartotojų aljansas siūlo sukurti tokių garantijų įgyvendinimo sistemą, kuri būtų pasiekiamą atokiai gyvenantiems pažeidžiamiems vartotojams, kurie nesinaudoja internetu ir turi ribotą mobilųjų ryšių arba kurie apskritai nėra „skaitmeniškai išprusę“.</p>	<p>Neatsižvelgta</p> <p>Elektros energetikos įstatymo 52 straipsnio 2 dalyje nustatytos papildomos pažeidžiamų vartotojų teisių ir teisėtų interesų apsaugos priemonės niekaip nepanaikina pažeidžiamo vartotojo pareigos atsiskaityti už suvartotą elektros energiją. Tačiau įstatyme taip pat numatytos garantijos, kad tam tikrais atvejais pažeidžiamam vartotojui negali būti nutrauktas elektros tiekimas. Todėl tokiems vartotojams išlieka galimybės naudotis elektroninės bankininkystės priemonėmis ir, manytina, kad pažeidžiamas vartotojas, neturintis galimybių naudotis elektronine bankininkyste, turės visas galimybes pasiekti fizinį įmokų priėmimo punktą (pvz., įmokas priimančias maisto prekių parduotuves) jo</p>

	<p>Ironiška, kad namų ūkyje nelikus elektros tiekimo nebelieka ir galimybės atsiskaityti už energijos tiekimą elektroninės bankininkystės priemonėmis. Vartotojas tokioje situacijoje tampa dvigubai pažeidžiamas – jam likusi vienintelė galimybė sustabdyti skolos ratą yra būtinybė apsilankyti fiziniame įmokų priėmimo punkte, tačiau jų darbo laikas yra ribotas, o įveikti nuotolį iki jų tokiam vartotojui gali būti tikras iššūkis.</p>	<p>darbo metu dėl tokiems vartotojams pakankamai suteikto laiko sąskaitai apmokėti (sąskaitų apmokėjimui suteikta 20 dienų po sąskaitos gavimo). Taip pat pagal Lietuvos Respublikos civilinį kodeksą yra galimybė pažeidžiamam vartotojui įgalinti kitą asmenį, kuriuo jis pasitiki, atlikti tam tikrus veiksmus pažeidžiamo vartotojo vardu, pavyzdžiui, apmokėti sąskaitą už elektrą, jei pažeidžiamas vartotojas turi ribotas judumo galimybes.</p> <p>Kita vertus, pasiūlymo „sukurti tokių garantijų įgyvendinimo sistemą, kuri būtų pasiekama atokiai gyvenantiems pažeidžiamiems vartotojams“ turinys nėra pakankamai atskleistas ir negalima įvertinti, kokių elementų trūksta šiuo metu esančioje atsiskaitymo už suteiktas paslaugas įvairiais būdais sistemoje.</p> <p>Taip pat žr. Energetikos ministerijos pateiktus neatsižvelgimo argumentus į Vartotojų aljanso pastabą Nr. 1.</p>
--	--	---

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, Gedimino pr. 38, LT-01104, Vilnius, LT-01104 Vilnius, Lietuva (2022-03-08 11:48:51)
Dokumento pavadinimas (antraštė)	LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2015 M. GEGUŽĖS 27 D. NUTARIMO NR. 527 „DĖL PAPILDOMŲ GARANTIJŲ SOCIALIAI PAŽEIDŽIAMIESiems ELEKTROS ENERGIJOS VARTOTOJAMS TAIKYMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO“ PROJEKTO (TAIS NR. 21-34215) DERINIMO PAŽYMA
Dokumento registracijos data ir numeris	2022-03-08 Nr. 55-40
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	-
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Aušra Grėbliūnaitė, Grupės patarėja
Parašo sukūrimo data ir laikas	2022-03-07 13:42:04 (GMT+02:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2022-03-07 13:42:07 (GMT+02:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugos teikėją	ADIC CA-B,Asmens dokumentu israsymo centras prie LR VRM,2.5.4.97=#1609313838373738333135,LT
Sertifikato galiojimo laikas	2020-10-07 08:39:01–2023-10-07 08:39:01
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Karolis Švaikauskas, Energetikos konkurencingumo grupės vadovas
Parašo sukūrimo data ir laikas	2022-03-08 10:32:57 (GMT+02:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2022-03-08 10:33:00 (GMT+02:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugos teikėją	ADIC CA-B,Asmens dokumentu israsymo centras prie LR VRM,2.5.4.97=#1609313838373738333135,LT
Sertifikato galiojimo laikas	2019-05-29 07:46:17–2022-05-28 07:46:17
Parašo paskirtis	Registravimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Sisteminis vartotojas, Specialistas
Parašo sukūrimo data ir laikas	2022-03-08 11:06:41 (GMT+02:00)
Parašo formatas	XAdES-EPES
Laiko žymoje nurodytas laikas	-
Informacija apie sertifikavimo paslaugos teikėją	RCSC IssuingCA,VI Registru centras - i.k. 124110246,RCSC,LT
Sertifikato galiojimo laikas	2022-02-23 11:23:13–2025-02-22 11:23:13

Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Dokumento registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant CN=Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, O="Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, į.k.302308327", L=Vilnius, S=Lietuva, C=LT sertifikatą, sertifikatas galioja 2022-02-23 11:23:13–2025-02-22 11:23:13
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	-
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	-
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	DocLogix v12.8.6.0
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Tikrinant dokumentą nenustatyta jokių klaidų (2022-03-08 11:48:51)
Elektroninio dokumento nuorašo atspausdinimo data ir ją atspausdinęs darbuotojas	2022-03-08 11:48:51 atspausdino Aušra Grėbliūnaitė
Paieškos nuoroda	-
Papildomi metaduomenys	-